

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

573. An provisus ab Ordinario, fundans se in alternativa, obligationem habeat probandi inter cetera hanc veram & personalem residentiam Episcopi tempore vacationis beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

est, & verè personaliter residet, etiam cum animo redeundi aliò, pro tunc gaudet alternativà.

2. Respondeo quintò, debere esse hanc residentiam veram in ipsà Diœcesi formaliter, ita ut non sufficiat esse præsentem in loco vicinissimo, etiam ex legitima causa, & citò reversurum; cum tò apud, quo utitur regula, non significet hic *prope*, sed *in* vel *intra* Diœcesim. Castrop. *loc. cit.*, n. 2. citans Barb. de *pot. Ep. alleg.* 53. n. 54. Quin & probabilius non sufficit, Episcopum morari in loco exempto intra suam Diœcesim contento; cum locus talis exemptus, etsi materialiter & quò ad situm sit de Diœcesi, formaliter tamen, hoc est, quò ad gubernationem & jurisdictionem sit extra Diœcesim; residentia autem in Diœcesi ea de causâ exigatur in alternativa, ut Episcopus tanquam Pastor oves proprias suis legibus & statutis regat, illisque assistat, quod in tali loco non potest; etsi fortè in aliquibus casibus de raro contingentibus, ibidem posset exercere jurisdictionem, dum interim leges frequenter contingunt, & modum ordinarium providendi respiciunt. Garc. n. 704. Castrop. *loc. cit.*, n. 10. contra Corrad. in *pr. benef.* l. 3. c. 6. num. 17. item contra Gonz. *cit. gl.* 43. q. 7. n. 180. apud Garc. quamvis uterque admittat, procedere sententiam Gonz. seu posse Episcopum frui alternativà, si Episcopo ad exercendam suam jurisdictionem in tali aliquo casu extraordinario existente in tali loco exempto, vacaret beneficium in ejus Diœcesi; è contra sufficere, etiam dum Episcopus residet in loco suæ Diœcesis, seu suæ jurisdictioni contentiosè subjecto, contento tamen intra aliam Diœcesim, censet Castrop. *loc. cit.*, n. 11. citans Garciam; eò quòd talis residendo in loco, in quo jurisdictionem ordinariam exercere potest, verè resideat in sua Diœcesi, quod ipsum, & non plus requiritur ad fruendum alternativà, esto, quòd de ceterò residendo in tali loco remoto, adeòque incommodo, unde reliqua gubernetur Diœcesis, non satisfaceret obligationi residendi ratione officii pastoralis impositæ, de qua Trid. *sess.* 23. c. 1.

Questio 573. An provifus ab Ordinario, fundans se in alternativa, obligationem habeat probandi inter cetera hanc veram & personalem residentiam Episcopi tempore vacationis beneficii?

Respondeo affirmativè. Garc. n. 502. & seq. testans sic sæpe à Rotà resolutum. Gonz. *gl.* 43. n. 92. Castrop. *loc. cit.*, n. 12. Card. de Luca. de *benef. d.* 93. n. 19. nam licet ex eo, quòd Episcopus in sua Diœcesi teneatur existere ratione muneris sui, & nemo præsumendus sit à sua obligatione deficere, sed potius ei satisfacere, præsumi debeat Episcopum in Diœcesi sua residere; quia ibi quivis præsumitur residere, ubi residentia obligationem habet, ut Menoch. de *presumpt. lib.* 6. *presumpt.* 16. n. 4. Masc. de *prob. concl.* 5. n. 5. Tiraq. in *l. connubial. gl.* 8. n. 3. quia tamen jus non præsumit, absolute Episcopum semper & quolibet momento temporis verè & personaliter residere; cum potius supponat plures causas urgentes & excusantes à residentia; quin & per menses aliquot concedat abesse, communisque talis residentia non sufficiat ad usum alternativæ, sed requiratur vera & actualis eo tempore, quo vacavit beneficium, meritò hac residentia necessariò probanda est. Castrop. *ibid.* Dat etiam hanc rationem positivam Card. de Luca *loc. cit.* dicens: onus probandi negativam residentia non incumbere provi-

fo Apostolicò; sed onus probandi affirmativam incumbere proviso ab Ordinario, etiam mensis, qui aliàs esset Apostolicus, & per alternativam factus est Ordinarius, eò quòd provifus Apostolicus ratione vacationis in mense regulariter Apostolicò habeat intentionem fundatam in regulà, quam allegare sufficit; provifus autem ab Ordinario innititur limitationi, quæ in dubio non præsumitur, sed est probanda, & quoties limitatio resultat ex aliqua qualitate seu conditione, ista etiam qualitas probanda sit; adeòque, cum non solum alternativa acceptata faciat, ut mensis Apostolicus efficiatur ordinarius, sed requiratur insuper qualitas seu conditio residentia; hæc probanda est per eum, qui se fundat in limitatione ista qualificata. Castrop. tamen fatetur non semper requiri exactam talis residentia probationem, sed sufficere aliqualem, v. g. si plenè probaretur tempore proximè antecedente vacationem, Episcopum residisse; eò quòd non præsumatur tunc mutatio residentia.

Questio 574. Qualis requiratur acceptatio, & in qua forma ea facienda?

1. Respondeo primò, acceptatio hæc libera esse debet, & ideo nemo invitus eam acceptare tenetur; cum sit gratia & beneficium, quod invito non datur. *l. invito. ff. de reg. juris.* prout multi Episcopi, ut ait Chok. *hic gl.* 21. n. 1. eam non acceptant propter onera præsertim residentia. Garc. *p. 5. c. 1. n.* 483. citans Gonz. *gl.* 58. a. n. 1. Chok. *loc. cit.*

2. Respondeo secundò, debere eam fieri juxta formam præscriptam in hac ipsa regula, quæ est de substantia hujus acceptationis; siquidem regula hæc suum fert in fine decretum irritans, quod quodam omnes regulæ partes formam inducit. Corrad. *l. 3. c.* 6. n. 19. & inducta ad evitandas fraudes, quæ per Ordinarios committi possent in usu alternativæ. Garc. n. 498. ex Fulco de *visit. l. 2. c. 28. n. 32.* Unde licet nemo præter Papam possit quicquam adversus hujusmodi decretum irritans attentare, adeòque nec formam per illud inductam, etiam in minimo, immutare, aut ei detrudere. Corrad. n. 20. Nihilominus nil vetat, quòd minus in hoc negotio acceptationis, & ejusdem recognitionis, Datarius seu Prodaturus, & ad quem spectat, nomine Papæ hanc acceptationem recipere & recognoscere, aliquid ex hujus formæ rigore remittat, utpote qui ad hoc remittendum non censetur moveri, nisi ex voluntate Papæ, cujus ipse personam & vices in his beneficialibus amplissimas gerit, & cujus ipse, ut Gonz. apud Garc. n. 496. Callador. Casar. de Grassis apud Corrad. *loc. cit.* organum est mentis & vocis, ac proinde, si Datarius admitteret acceptationem alternativæ, non servatà omnino dictà formà, utique valeret, & de ejus ad hoc facultate minimè dubitandum, ut Corrad. *loc. cit.*, n. 24. Garc. *cit.*, n. 496. citans Rot. in *Salman. fructuum.* 3. *Januarii* 1587. Unde etiam infert Corrad. n. 24. quòd si ex gratia omitti potest aliquid ex præscripta regula, multò magis id admitti debet, dum quandoque ipsa vix, aut omnino servari nequit. Infert etiam *cit.*, n. 24. quòd perperam agant Episcopi, qui postquam ex gratia Datarii alternativam acceptarunt, non servatà in omnibus formam regulæ quòd ad hoc, dein occurrente vacatione beneficii in mense vigore dictæ alternativæ alternatò & Papæ reservato, qui aliàs esset unus ex 4 mensibus ordinariis, idem beneficium conferunt; prætextu nullitatis acceptationis alternativæ, & recognitionis. Perro formulas hujus acceptationis alterna-